

בתי המשפט

עפ 071766/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופט ר' בן-יוסף

בעניין: רם ברמן

המערער

ע"י ב"כ עו"ד עמי אסנת

נגד

מדינת ישראל - באמצעות פרקליטות מחוז ת"א (פלילי)

המשיבה

ע"י ב"כ עו"ד בן טולילה

1

2

פסק דין

3

השופט ר' בן-יוסף:

4

5

1. ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בתל-אביב – יפו, ת"פ 10363/00, שניתן על ידי

6

כב' השופט חנן אפרתי ביום 01.09.04. הערעור הינו על הכרעת הדין המרשיעה והן על גזר הדין, בו

7

הוטלו על המערער 4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, וחתימה על התחייבות על סך

8

10,000 ₪ להמנע במשך 12 חודשים מלעבור עבירות בהן הורשע.

9

10

2. המערער הואשם בכתב אישום שהוגש ביום 05.09.00 ואשר החזיק שני אישומים: באחד

11

יוחסו לו עבירות של שימוש לרעה בכוח משרה בניגוד לסעיף 1280(1) לחוק העונשין תשל"ז-1977

12

(להלן: "חוק העונשין") ועבירות של פגיעה בפרטיות לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981

13

(להלן: "חוק הגנת הפרטיות") סעיפים 7(2) ו-9(2) יחד עם סעיף 5 לחוק וכן עבירה של מירמה

14

והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

15

16

על פי עובדות האישום הראשון, המערער, עובד ציבור, מפקח ניקויים במס הכנסה,

17

שהיתה לו גישה למאגרי המידע של מס הכנסה, בהם "מידע רגיש", נהג במהלך השנים 1995-

18

1998, להוציא מידע כזה שלא לצורך עבודתו, לצרכיו האישיים. המידע נוגע לאנשים שונים, בהם

19

שכניו, מורה לכנור של בתו, חברה לייצור רהיטים שביקש לקנות ממנה מיטה, מפקדו בצבא

20

ואשתו המנוחה ועוד כחמישים אחרים.

21

22

באישום השני הואשם המערער בעבירות זהות, ובנוסף גם בעבירה של סחיטה באיומים

23

לפי סעיף 428 לחוק העונשין וכן הפרת חובת הסודיות לפי סעיף 16 לחוק הגנת הפרטיות, בשל כך

בתי המשפט

עפ 071766/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופט ר' בן-יוסף

1 שבשל סכסוך בינו לבין המתלונן, גיל דקלו, אשר שכר דירה מהמערער, חדר המערער במהלך שנת
2 1997 למאגר המידע של מס הכנסה תוך שימוש לרעה בסמכותו. המערער הוציא מידע רגיש לגבי
3 המתלונן ולגבי חמו ואיים בהפצת המידע, כדי להניע את המתלונן לשלם לו חוב בשיעור של כ-
4 60,000 ₪.

5
6 3. בהכרעת הדין קבע בית משפט קמא כי העובדות המפורטות בכתב האישום הוכחו והרשיע
7 את המערער בכל העבירות שיוחסו לו, תוך שהוא מאמץ ומעדיף עדויות עדי התביעה על פני גרסת
8 המערער, אותה דחה. בהסתמך על ראיות התביעה, על גרסתו של המערער עצמו באמרותיו
9 בחקירה ובעדותו בבית המשפט ודברי עדי הגנה שהעידו להגנתו, מבין עובדי מס הכנסה ואחרים,
10 קבע בית המשפט כי המדינה הוכיחה הדרוש הוכחה, לצורך הרשעת המערער.

11
12 4. ב"כ המערער, בהודעת הערעור לעניין הכרעת הדין ובטיעונו במהלך הדיון לפנינו, טוען כי
13 טעה בית המשפט קמא בקביעת התשתית העובדתית ובמסקנות שהסיק מהן ואף ביישום
14 המשפטי הנכון של אותן קביעות ומסקנות עובדתיות.

15
16 לא הוכח, כך נטען, שהמערער שבסקרנותו הטבעית עיין במידע, עשה בו שימוש פלילי
17 כלשהו, או שנגרם למי מהאנשים שהמידע "שייך להם" נזק.

18
19 באשר לסחיטה באיומים. לא הוכח שקורבן המעשה חש אימה. לא הוכח שנשלחו על ידי
20 המערער המכתבים הנתענים בכתב האישום, מכתבים כאלה לא הוגשו לבית המשפט. כן טוען
21 המערער שדרישותיו מן המתלונן, היו לגיטימיות במסגרת הסכסוך האזרחי שביניהם. נטען עוד
22 שבית המשפט קמא שגה בייחסו משקל ומהימנות לעדות של המתלונן, שעדותו היתה מרכזית.

23
24 אשר לעבירות בנגוד לסעיפים (1)280 ו-284 לחוק העונשין, בית משפט השלום טעה בכך
25 שלא ניתח את יסודות העבירות, בלבד ביניהן, לא נימק מדוע הרשיע בהן וטעה בניתוח מהות
26 פעולותיו של המערער באשר למידע שבמחשב.

27
28 לגבי העבירות על החוק להגנת הפרטיות טוען המערער, כי שגה בית המשפט קמא
29 בהרשיעו אותו בשל כך שמותר היה לו להיכנס אל מאגר המידע במסגרת עבודתו, וכן שלא הוכח
30 שגילה המידע לגורמים שלישיים, או שעשה שמוש במידע למטרותיו הפרטיות.

בתי המשפט

עפ 071766/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופט ר' בן-יוסף

1

2 בית המשפט קמא, לדעת המערער, הרשיעו מבלי שבחן את מחשבתו הפלילית הנדרשת
3 לפי סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, ומבלי שבחן כלל לעניין הפרת חובת הסודיות את יסודות
4 העבירה, והתגבשותן במקרה נשוא הערעור.

5

6 לחלופין, טוען ב"כ המערער לעניין עבירות הפגיעה בפרטיות והעבירות האחרות (למעט
7 הסחיטה באיומים), כי עסקינן בזוטי דברים, תוצאה של גילוי "סקרנות טבעית" שאין בה כל
8 פגיעה בציבור.

9

10 5. דינו של הערעור על הכרעת הדין להדחות.

11

12 א. על פי עדותה של עובדת מס הכנסה, שוש שטרן, מנהלת תחום אבטחת המידע
13 במס הכנסה, ועל פי ראיות תביעה נוספות שהוגשו לעניין, ואף על פי עדויות עובדי מס
14 הכנסה אחרים ודברי המערער עצמו לעניין זה, רשאי היה המערער להיכנס למאגרי מידע
15 במקום עבודתו, כפי שידע היטב, רק לצורכי עבודתו וביצוע תפקידו. למרות זאת, על פי
16 ראיות התביעה, בהן ריכוזי נתונים על פי תדפיסי מחשב של כניסותיו של המערער למחשב
17 (לוג), כת/ו- 8/ת-11 וראיות נוספות, הוא נכנס למאגרי המידע של רבים אחרים, כאשר בין
18 פעולותיו אלו לתפקידו בעבודתו – אין דבר.

19

20 ב. גם אם יאמר שהמערער נכנס למאגרי המידע שבמחשב לצורך סיפוק סקרנות
21 גרידא, סיפוק אותה סקרנות, הינה שמוש אסור במידע, שלא למטרה לשמה נמסר והפרה
22 של חובת סודיות שנקבעה בדין לענייננו הפרטיים של אדם. המערער "סיפק סקרנותו"
23 לגבי למעלה מ- 50 נשואי מידע בהם שכניו, בהם מורה לכינור של בתו, או חברה שביקש
24 לעמוד על אמינותה הכספית כשרצה לרכוש ממנה מיטה.

25

26 יש לומר, ש"קורבנות" סיפוק הסקרנות הם אנשים שלגביהם היתה למערער
27 סיבה מעשית וקונקרטי לברר פרטים על מצבם הכספי, לא ניתן להתייחס לכך כסיפוק
28 סקרנות גרידא, אלא כצבירת מידע לכל צורך שיתעורר.

29

30 סעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות מגדיר "מידע ו"מידע רגיש" בין היתר, כנתונים על

31 "מצבו הכלכלי" של אדם. עיון המערער שלא לצורכי עבודתו במידע כזה, לרבות נתונים

בתי המשפט

עפ 071766/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופט ר' בן-יוסף

- 1 על רכבים ונסיעות לחו"ל (למשל, עמ' 4 לפרוטוקול מיום 24.10.02 של בית המשפט קמא)
- 2 מהווה עבירה לפי סעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות "שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים
- 3 של אדם... שלא למטרה שלשמה נמסרה", אף אם לא הפיץ את המידע לאדם שלישי,
- 4 ואפילו תתקבל טענתו כי מדובר בסיפוק סקרנות, הא ותו לא. המידע נמסר לשלטונות
- 5 המס למטרותיהם ולא לסיפוק סקרנות של מאן דהוא. עיון של המערער, שלא במסגרת
- 6 תפקידו, במידע, לתכלית זרה לעבודתו הינה כעיון בו על ידי אדם זר.
- 7
- 8 ג. נראה שלא היתה הכחשה אמיתית של המערער, כי כניסתו למאגרי המידע היתה
- 9 לבחון כדאיות הגשת תביעה אזרחית, כנגד המתלונן לעניין האישים השני (גיל דקלו),
- 10 שמוש כזה במידע בוודאי שימוש אסור הוא. האם גם לכך יקרא סיפוק סקרנות?
- 11
- 12 ד. לא יכול להיות ספק בכך שעובד ציבור, החודר למאגר מידע שנגיש לו במקום
- 13 עבודתו, מידע שנאסף לטובת הציבור ולתכלית שרות הציבור, והוא עושה כן על מנת
- 14 לדלות מידע ופרטים על אחר, שלא לצרכי עבודתו, אלא לצרכי הפרטיים, עושה שימוש
- 15 לרעה בסמכותו ופוגע בזכותו לפרטיות של אחר, עובר על האינטרסים החברתיים שסעיף
- 16 280(1) לחוק העונשין (שמוש לרעה בסמכות) מיועד להגן עליהם. כך הדבר גם באשר
- 17 להפרת אמונים באופן הפוגע בציבור, לפי סעיף 284 לחוק העונשין, מידע ומידע רגיש
- 18 נמסר על ידי הציבור ופרטיו, נאגר לצרכים של המדינה והציבור, ועובד ציבור העושה בהם
- 19 לצרכיו שלו, מפר אמון ופוגע באינטרס הציבורי.
- 20 ראה דנ"פ 1397/03 מדינת ישראל נ' שמעון שבס, תק-על 2004(4) 1752 (2004).
- 21
- 22 ה. למעשה, המערער עובדתית לא הכחיש את הנטען למעשיו בהקשר זה ולפלילות
- 23 המעשים. כבר באמרתו בחקירה ת/5 (עמ' 1 ש' 20) אמר: "לאף עובד... אסור לעיין במידע
- 24 במחשבי מס הכנסה אם הדבר אינו קשור לעבודה" וכן (בעמ' 2 ש' 25): "... למרות
- 25 שהדבר היה אסור לי לעשות..." בת/4, אף היא אמרה שמסר בחקירתו, אמר (בעמ' 5 ש'
- 26 26) בתשובה לשאלת חוקר המשטרה על כניסה למידע בקשר לשכניו: "יכול להיות
- 27 שעשיתי את זה מתוך סקרנות, עשיתי פשע וטעות".
- 28 אף אם כוון המערער בדבריו באמרותיו אלה לכך שעבר עבירות משמעותיות
- 29 בלבד, הרי הדין קובע שהתנהגותו היא פלילית. לא המערער יגדיר את משמעותם
- 30 המשפטית של מעשיו. הודעתו מספקת את הרכיבים העובדתיים בלבד.

בתי המשפט

עפ 071766/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופט ר' בן-יוסף

1 המודעות הנדרשת למחשבה הפלילית (סעיף 20 לחוק העונשין), אינה נדרשת
2 לפגם הנורמטיבי שבהתנהגות, אלא לפגם שבעצם ההתנהגות.

3
4 ו. באשר לעבירת הסחיטה באיומים: בית משפט קמא מצא להעדיף את גרסת
5 המתלונן על גרסת המערער, תוך שהוא מנמק מדוע בחר לעשות כן ואף מצא "תימוכין
6 והשבחות", כמילותיו, לגרסתו של המתלונן בעדות עדי ההגנה. מדובר באמו וחמו (העד
7 יעקב שוורץ) של האחרון, העידו על כך שקבלו מהנאשם מכתבים רשומים רבים. מכתבים
8 אלו לא הוגשו לבית המשפט כראיה מאחר ולא נשמרו, אך באלה מהם שנפתחו על ידם
9 היה מידע על אי שירותו של המתלונן בצבא ועוד (עמ' 13 לעדותה של אביבה דקלו ביום
10 04.03.03).

11
12 עבירה לפי סעיף 428 לחוק העונשין, עבירת סחיטה באיומים, הינה עבירה
13 התנהגותית מטרתית. חזקה על הנאשם כי היה מודע שבמשלוח המכתבים הרבים לבני
14 משפחתו של המתלונן, יש משום "הטלת אימה על אדם בדרך אחרת".

15
16 טענת המערער, כי התנהגותו לא גרמה בפועל אימה אינה צריכה ליסודות
17 העבירה, שהרי המבחן הוא אובייקטיבי. עצם שליחת מכתבים רבים, יש בה כדי "להטיל
18 אימה". מקום שהמעשה נעשה על ידי אדם שיש לו נגישות למקור מידע, שמבקש לאלץ
19 אדם לשלם לו, אף אם מדובר בכספים שהוא סבור כי הם מגיעים לו כדין. הרי לא זו
20 בלבד שיש במעשה כדי להטיל אימה, אלא שבפועל – זו היתה הכוונה. אפילו ארחיק לכת
21 ואומר שהמערער לא הבין זאת, הרי זו צריכה להיות המסקנה באשר למחשבתו הפלילית,
22 על פי עקרון "הציפיות ההלכתית", הקובע כי "צפיית אפשרות מימוש היעד כקרובה
23 לוודאי תהווה תחליף מהותי לכוונה...". רע"פ 7153/99 אלגז אורי נ' מדינת ישראל, פ"ד
24 נה(5) 729, 746.

25
26 ז. בשל טיבם של מעשיו של המערער באשר למאגרי המידע אליהם היתה לו נגישות
27 לצורך עבודתו, נצולם לצרכיו הפרטיים והפגיעה בפרטיות שגרם בכך, טענה כי יש בהם
28 "זוטי דברים" (סעיף 34 י"ז לחוק העונשין) ראוי כי לא היתה נטענת. מס הכנסה הינו גוף
29 ציבורי שלטוני, שחלק ניכר מיכולתו לתפקד ולהשיג מטרותיו הינו תוצאה של דיווח
30 הציבור, דווח אמת על הכנסותיו (ראה לדוגמא סעיפים 135, 139, 217 לפקודת מס
31 הכנסה). הפקודה אף קובעת הוראות שונות לשמירה על סודיות המידע (סעיף 235

בתי המשפט

עפ 071766/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופט ר' בן-יוסף

1 לפקודה, לדוגמא), והאינטרס הציבורי בשמירת סודיות המידע הינו רב, ניצול המידע
2 שנאסף במאגר מס הכנסה, לצרכים פרטיים מהווה על כן פגיעה קשה בכל אחד מיחיד
3 הציבור שנתונים רבים לגביו מצויים באותו מאגר.

4
5 ח. אכן, בית המשפט קמא, כטענת המערער, לא דק פורתא בהתייחסותו הפרטנית
6 לחלק מהעבירות אשר יוחסו למערער ואשר הוכחו כלפיו, בית המשפט גם לא ירד
7 לעומקם של יסודות כל עבירה ועבירה, אשר יוחסו לו.

8
9 בפרק "ההיבטים המשפטיים אודות יסודות העבירה..." בהכרעת הדין, (עמודים
10 15,16) בית משפט קמא, "הכתיר" העבירה לפי סעיף 280(1) לחוק העונשין בכותרת
11 "מרמה והפרת אמונים" וזאת במקום "שימוש לרעה בכוח המשרה". הניתוח המשפטי
12 ליסודות העבירה, התייחס לעבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין, "מרמה והפרת
13 אמונים", ובית המשפט ניתח יסודות שתי העבירות כאילו הן עבירה אחת.

14
15 אמנם, שתי העבירות הנפרדות הינן עבירות הממוקמות בסימן ד' לפרק ט' לחוק
16 העונשין "עבירות בשירות הציבור וכלפיו", אך כל אחת מהשתיים יסודותיה שונים.

17
18 בעבירה לפי סעיף 280(1) לחוק העונשין, עובר העבירה עובד הציבור, תוך שימוש
19 לרעה בסמכותו, עושה מעשה שרירותי הפוגע בזכותו של אחר ואילו בעבירה לפי 284
20 לחוק, עובד ציבור במילוי תפקידו, עושה מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור.
21 ראה לעניין זה ע"פ 5046/93 מדינת ישראל נ' הוכמן, פד"י (1) 2, 13 וע"פ 884/80 מדינת
22 ישראל נ' גרוסמן, פד"י (1) 405, 415.

23
24 בחינת מעשי המערער ומחשבתו הפלילית על פי הראיות שהוצגו לבית משפט
25 קמא, מלמדת שטעותו של בית המשפט בענין זה היתה טעות שאין בה כדי לשנות את
26 עיקרה של הכרעת הדין.

27
28 בכניסתו למאגרי מידע, שלא למטרה שנאספו, אכן השתמש המערער לרעה
29 בסמכותו ועשה מעשה שרירותי שפגע בזכותם של האחרים שהמידע מתייחס אליהם,
30 ואילו לצורך סעיף 284 לחוק העונשין, במילוי תפקידו כעובד מס הכנסה, הפר אמן
31 הציבור בכניסתו לאותו מידע.

32

בתי המשפט

עפ 071766/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופט ר' בן-יוסף

1 בית המשפט קמא הרשיע את המערער על פי ראיות שבאו בפניו בעבירות שיוחסו
 2 לו על פי עובדות שהוכחו ושיוחסו לו, ראוי היה שבית המשפט יקפיד בהתייחסות
 3 בבחינתו כל עבירה ועבירה בה הואשם המערער, אך גם משלא עשה כן, לא נגרם בדיעבד
 4 עיוות דין למערער שיצדיק ביטול קביעה מקביעותיו המהותיות של בית המשפט השלום.
 5
 6 6. הערעור הוא אף על גזר דינו של בית המשפט קמא. העונש שהוטל על המערער, לאור טיבן
 7 של העבירות והמעשים אשר הורשע בהם והיקפם, אינו חמור כלל ועיקר ואינו מצדיק התערבות
 8 ערכאת הערעור. הוטלו על הנאשם ארבעה חודשי מאסר בפועל והתחייבות כספית. בית המשפט
 9 קמא בגזרו הדין נתן משקל לחומרת העבירות ופגיעתן, התכליות החברתיות עליהן באו להגן, אך
 10 גם לנסיבותיו האישיות של המערער, כולל עברו הנקי, השעייתו מעבודתו ומועד העבירות ביחס
 11 לסיום ההליכים. אין מקום להתערב בגזר הדין. עם זאת, בגזר הדין מיום 13.07.04 קבע בית
 12 המשפט קמא, כי הנאשם ירצה מאסרו בעבודות שירות. הממונה על עבודות השירות קבע, כי
 13 הנאשם אינו מסוגל לעשותן ולכן נקבע שהנאשם ירצה המאסר מאחורי סורג ובריא. משנטען על
 14 ידי המערער, על סמך אישור רפואי, כי המניעה לביצוע עבודות שירות הוסרה, מן הדין לשלוח
 15 אותו שנית אל הממונה על עבודות השירות, לצורך עריכת חוות דעת חדשה לפי סעיף 51ב לחוק
 16 העונשין.
 17
 18 הצעתי הינה, איפוא, לדחות הערעור, על שני חלקיו, למעט נושא דרך ריצוי עונש המאסר.
 19
 20

ר' בן יוסף, שופט

השופט ז' המר:

אני מסכים לתוצאה.

ז' המר, שופט

21
22
23
24
25
26
27

בתי המשפט

עפ 071766/04

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו

בשבתו כבית המשפט לערעורים פליליים

תאריך: 30/06/2006

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופט ר' בן-יוסף

השופטת ד' ברלינר, סג"נ - אב"ד:

אני מסכימה לתוצאה.

1
2

3

ד' ברלינר, שופטת - סג"נ

אב"ד

5

6

7

לפיכך הוחלט, כאמור בחוות דעתו של השופט בן יוסף, לדחות את הערעור על ההרשעה.

8

9

אשר לעונש, המערער יופנה פעם נוספת אל הממונה על עבודות השירות לצורך קבלת חו"ד

10

עדכנית לגבי ריצוי המאסר בעבודות שירות.

11

12

ניתן היום, ד' בתמוז תשס"ו (30 ביוני 2006), במעמד הצדדים.

13

ר' בן יוסף, שופט

ז' המר, שופט

ד' ברלינר, שופטת - סג"נ

אב"ד

14